

București, 23.07.2025

SCRISOARE DESCHISĂ

Stimate domnule Prim Ministru Ilie Bolojan,

Fundația Progress, în calitate de partener și susținător al rețelei de biblioteci publice din România ne exprimăm prin intermediul acestei scrisori preocuparea față de recente dvs. declarații și speranța că ele oferă o oportunitate pentru a declanșa în spațiul public o discuție despre reforma și eficientizarea investițiilor în bibliotecile publice.

În fapt, domnule prim ministru, atât proiectele organizației noastre, cât și ale partenerilor noștri demonstrează cât de utile și profitabile sunt bibliotecile. Studii de impact realizate pentru anul 2024 pe două dintre programele naționale implementate de către Fundația Progress în 184 biblioteci publice ne-au arătat că la o investiție de 1 leu per fiecare beneficiar al serviciilor oferite de biblioteci, impactul social a fost, în medie, de 6,3 lei, respectiv un total de 8.220.459 lei¹². Cu ajutorul și implicarea bibliotecarilor, tineri, adolescente și copii au învățat la biblioteca publică robotică și programare (programul național *CODE Kids*) dar și civism și cetățenie activă (proiectul *Rețeaua Fetelor Neînfricate*). Tot în bibliotecile publice, ca parte a altui program implementat de organizația noastră adulții și vârstnicii au primit lecții de educație financiară, de siguranță online și de interacțiune digitală cu statul român prin crearea de conturi pe Ghișeu.ro (proiectul *Școala de Bani din Bibliotecă*)³. Iar acestea sunt doar o parte din activitățile care au loc zilnic în bibliotecile publice ale României rurale.

Am reținut din luarea dvs. de poziție că e important ca autoritățile publice locale să-și eficientizeze resursele și suntem în acord cu dvs. că există comunități care au acum bibliotecile închise și unde ar fi util ca acestea să fie deschise, măcar parțial. Sunt și cazuri în care bibliotecile deschise nu sunt valorificate la potențialul maxim sau bibliotecarii ar putea fi mai implicați în comunitățile lor. Acest lucru ține, ca în cazul altor instituții publice, atât de stimularea și recompensarea performanței, cât și de o gândire sistemică referitoare la dezvoltarea României. Sunt locuri în țara noastră, mai ales în sate și comune, în care nu există alt specialist în alfabetizare digitală, alfabetizare informațională, inteligență artificială sau combaterea știrilor false decât bibliotecarul public.

De peste 15 ani lucrăm cu sute de bibliotecari din toată țara și am văzut cum aceștia transformă bibliotecile în centre de educație, sprijin și inovație. Prin programe naționale, dar și investițiile recente din PNRR în tehnologie și competențe

¹ Link raport SROI CODE Kids 2024 - <https://drive.google.com/file/d/1ufrHr4AM-5a-EDrHGpKGsyv58YPfXewH/view>

² Link SROI RFN 2024 - <https://drive.google.com/file/d/1cLMP413XWGtPusYsVv-BmR96B8kgM-aK/view?usp=sharing>

³ Link cercetare Școala de Bani din Bibliotecă 2024 - https://drive.google.com/file/d/1EvPFROaooVnIrZDySe_cseBIWzI4VaSP/view

digitale, acești profesioniști devin mentori, formatori și consilieri valoroși pentru toate vârstele. Reducerea acestor funcții nu înseamnă o economie, ci pierderea unui sprijin vital pentru comunități, mai ales în mediul rural.

De aceea, stimate domnule prim ministru, considerăm în primul rând o oportunitate faptul că v-ați referit în discursul dvs. la sistemul de biblioteci publice din mediul rural. Știm care sunt barierele pentru eficiență și care pot fi stimulentele pentru performanță din experiența acumulată încă din 2009 ca parte a programului național Biblionet, când preocuparea față de acest domeniu era extrem de scăzută, dar și din consultarea constantă a bibliotecarilor publici.

Vă adresăm ca urmare a acestui fapt rugămintea de a iniția un dialog prin care să identificăm soluții pentru deschiderea unui număr cât mai mare de biblioteci publice, iar la solicitarea dvs., organizația noastră va pune la dispoziția acestui demers o echipă cu expertiză națională și internațională, familiară cu modele care funcționează foarte bine în țări cu resurse bugetare scăzute, precum și mai multe date obiective în sprijinul argumentelor noastre de mai sus.

Rămânem la dispoziția dvs. oricând pentru consultări și discuții aplicate.

Cu cele mai alese gânduri,

Dr. Camelia Crișan

CEO Fundația PROGRESS

camelia.crisan@progressfoundation.ro

0734220072